

Nr 37

Utlåtande i anledning av motion om tillskapande av ett minnesföremål för ledamot av riksdagen.

I motionen II: 22 av herr *Dickson* hemställes att riksdagen måtte besluta att ett enkelt minnesföremål skall tilldelas envar som beklätt eller bekläder ledamotskap av Sveriges riksdag samt fastställa dess utseende och beskaffenhet jämte bestämmelser för utdelandet m. m.

Motionen

En medborgare som fått förtroendet att bli utsedd till riksdagsledamot erhåller, säger motionären, såsom bekräftelse därpå endast en fullmakt. Inom vissa utländska parlament markeras däremot ett dylikt val genom att den valde tilldelas ett minnesföremål i form av en medalj, jeton eller plakett av metall. Motionären finner det värt att överväga om inte — till eventuella efterkommandes huggnad — en sådan anordning borde finnas även i Sverige. Man kunde t. ex., anför han, tänka sig en minnespenning av järn eller annan metall, på vilken datum för valet eller tiden för ledamotskapet kunde anges.

Upplysningar i anslutning till motionen

Enligt §§ 10 och 20 riksdagsordningen skall för den som blivit utsedd till ledamot av riksdagen ofördröjligen, på sätt närmare stadgas i vallagen, utfärdas fullmakt i två exemplar, av vilka det ena överlämnas åt den valde. I vallagen anges (25, 27, 86 och 88 §§) hur fullmakten skall lyda i olika fall. Fullmakt för förstakammarledamot underskrives av valförrättare — som är ordförande i landsting eller i stadsfullmäktige uti stad som utgör egen valkrets — jämte två av valmännen. Andrakammarledamots fullmakt utfärdas av länsstyrelsen. Bestämmelser om eller annan normering av fullmakternas yttre utformning saknas. I regel maskinskrivs texten på ett vanligt papper i A 4-format. I någon enstaka valkrets förekommer tryckt formulär i samma format.

Enligt det föreliggande förslaget till författningsreform (prop. nr 27) skall det ankomma på en central valmyndighet att konstatera vilka som blivit valda till riksdagsledamöter och att utfärda fullmakter för dem.

Riksdagens upplysningstjänst har för utskottets räkning inhämtat upplysningar från olika länder om förekomsten av sådana minnesföremål som

nämns i motionen. I de nordiska länderna samt i Irland, Nederländerna, Schweiz, Storbritannien, Förbundsrepubliken Tyskland och Österrike saknas minnesföremål av detta slag.

I *Frankrike* erhåller envar som valts till ledamot av nationalföramlingen en »médaille législative», d. v. s. en minnespenning som tjänar såsom identitets- och minnestecken. Dess utformning är olika för varje valperiod. På liknande sätt utdelas i *Italien* till varje parlamentsledamot efter varje val en »medaglietta parlamentare» eller parlamentarisk medalj. Denna är gjord av guld, väger sex å sju gram och är försedd med parlamentsledamotens namn samt uppgift om tiden för hans val. Även i *Belgien* förekommer en medalj som tilldelas ledamot av parlamentet sedan denne avlagt föreskriven ed. Utskottet har haft tillgång till avbildningar av en fransk och en italiensk medalj av här angivet slag.

Utskottet

Utskottet saknar inte förståelse för de motiv som ligger till grund för motionärens förslag. Skäl för att i vårt land införa ett särskilt minnesföremål för riksdagsledamöter synes dock inte förefinnas. Ett närmare till hands liggande sätt att tillgodose ifrågavarande syfte synes vara att de fullmakter som utfärdas för riksdagsledamöterna gestaltas så att de i högre grad än nu kan tjäna det ändamål för vilket det i motionen berörda minnesföremålet skulle vara avsett. Under förutsättning att den föreslagna nya ordningen för val till riksdagen genomföres torde utfärdandet av fullmakter komma att åvila en enda, central myndighet. Denna kommer givetvis att få anledning att ompröva fullmakternas yttre utformning. Utskottet vill inte nu förorda något initiativ i ämnet från riksdagens sida.

Åberopande vad här anförts hemställer utskottet,
att riksdagen avslår motionen II: 22.

Stockholm den 23 april 1968

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle (s), Åke Larsson (s), Åkerlund (h)*, Hilding (fp), Lundin (s)*, Enarsson (h), Larfors (s) och Mattsson (cp)*;

från andra kammaren: herrar Regnéll (h), Berglund (fp), Franzén i Motala (s)*, Börjesson i Glömminge (cp), Bengtsson i Landskrona (s), Ekström i Iggesund (s)*, Rask (s)* och Löfgren (fp)*.

* Ej närvarande vid justeringen.